

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

2021 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2022

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ 2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	20

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	9
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	10
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	10
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	11
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	13
7. DENETİM BULGULARI	13

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Teşkilat Yapısı.....	2
Tablo 2: İdari Personel Sayıları ve Kadro Durumu.....	4
Tablo 3: Akademik Personel Sayısı ve Kadro Durumu	4
Tablo 4: 2021 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	5
Tablo 5: 2021 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	6
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri	6
Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019 - 2021) Seyri	7
Tablo 8: 2021 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL).....	8

KISALTMALAR

AB	: Avrupa Birliđi
BMKYS	: Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi
MYO	: Meslek Yüksek Okulu
MRG	: Manyetik Rezonans Görüntüleme
TL	: Türk Lirası
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TEKNOKENT.A.Ş	: Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici Anonim Şirketi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Otomat Makinelerinin İşletilme Hakkının Vakfa Verilmesi

---

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Ondokuz Mayıs Üniversitesi 1 Nisan 1975 tarihinde 1873 sayılı Kanun ile kurulmuştur. Üniversitenin eğitim faaliyetleri ile idari teşkilatlanması 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre yürütülmektedir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir.

Bu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insan gücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunu'dur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise başta 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun olmak üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve

6245 sayılı Harcırah Kanunu ile diğer ilgili mevzuattır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Ondokuz Mayıs Üniversitesi akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır

Akademik yapısı Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokul Müdürlükleri, Enstitü Müdürlükleri ile Araştırma ve Uygulama Merkezlerinden oluşmaktadır.

Üniversitenin idari yapısında ise; Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, İç Denetim Birimi, Koordinatörlükler, Bilimsel Araştırma Birimi, Genel Sekreterlik, Daire Başkanlıkları ve Şube Müdürlükleri ile Hukuk Müşavirliği ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversitenin akademik karar organı Senato olup; Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır.

Ondokuz Mayıs Üniversitesi bünyesinde 19 fakülte, 2 yüksekokul, 2 enstitü, 12 meslek yüksekokulu bulunmaktadır.

Ondokuz Mayıs Üniversitesi akademik ve idari birimlerine ilişkin teşkilat şeması aşağıdaki gibidir.

Tablo 1: Teşkilat Yapısı

I. İdari Birimler	II. Akademik Birimler
<ul style="list-style-type: none"> • Rektör • Rektör Yardımcıları • Genel Sekreterlik • İç Denetim Birimi • Hukuk Müşavirliği • Bilgi İşlem Daire Başkanlığı • İdari ve Mali İşlem Daire Başkanlığı • Hukuk Müşavirliği • Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Bşk. • Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı • Personel Daire Başkanlığı • Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı • Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı • Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı	<ul style="list-style-type: none"> • Fakülteler • Ali Fuat Başgil Hukuk Fakültesi • Diş Hekimliği Fakültesi • Eğitim Fakültesi • Fen Edebiyat Fakültesi • Güzel Sanatlar Fakültesi • İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi • İlahiyat Fakültesi • İletişim Fakültesi • Mimarlık Fakültesi • Mühendislik Fakültesi • Sağlık Bilimleri Fakültesi • Tıp Fakültesi • Turizm Fakültesi

<ul style="list-style-type: none"> • Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü • Fakülte, Yüksek Okul ve Meslek Yüksek Okul Sekreterlikleri • Proje Yönetim Ofisi Başkanlığı • Basın-Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	<ul style="list-style-type: none"> • Veteriner Fakültesi • Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi • Ziraat Fakültesi • Bafra İşletme Fakültesi • İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi • Eczacılık Fakültesi • Enstitüler • Kenevir Araştırmaları Enstitüsü • Lisansüstü Eğitim Enstitüsü • Yüksekokullar • Devlet Konservatuvarı • Yabancı Diller Yüksekokulu • Meslek Yüksekokulları • Adalet MYO • Alaçam MYO • Bafra MYO • Bafra Turizm MYO • Balıca MYO • Çarşamba Ticaret Borsası MYO • Havza MYO • Sağlık Hizmetleri MYO • Samsun MYO • Terme MYO • Vezirköprü MYO • Yeşilyurt Demir Çelik MYO • Ortak Dersler/ Diğer Bölümler • Türk Dili Bölümü • Atatürk İlkeleri Ve İnkılap Tarihi Bölümü • Yabancı Diller Bölümü • Beden Eğitimi Bölümü • Güzel Sanatlar Bölümü • Koordinatörlükler • Kalite Koordinatörlüğü • Meslek Yüksekokulları Koordinatörlüğü • Mezunlar Koordinatörlüğü • Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı Koordinatörlüğü • Temel Bilimler Dersleri Koordinatörlüğü • Uluslararası İlişkiler Koordinatörlüğü • Uygulama ve Araştırma Merkezleri (27 adet) ile Uzaktan Eğitim Merkezi
---	--

Üniversitede 2021 yılsonu itibariyle akademik ve idari personel sayısı toplam 6502'dur. Bu personelden 2544 kadrolu akademik personel, 24 yabancı uyruklu sözleşmeli akademik personel, 1535 idari personel, 514 sözleşmeli idari personel ve 1885 işçi kadrosunda personel bulunmaktadır.

Tablo 2: İdari Personel Sayıları ve Kadro Durumu

	Dolu	Boş	Toplam
Genel İdari Hizmetler	549	459	1008
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	630	491	1121
Teknik Hizmetleri Sınıfı	145	135	280
Avukatlık Hizmetleri	5	3	8
Yardımcı Hizmetli	198	197	395
Eğitim Hizmetleri Sınıfı	7	0	7
Din Hizmetleri	1	0	1
Toplam	1535	1285	2820

Tablo 3: Akademik Personel Sayısı ve Kadro Durumu

Unvan	Kadroların Doluluk Durumu			İstihdam Şekli	
	Dolu	Boş	Toplam	Tam zamanlı	Yarı zamanlı
Profesör	502	60	562	502	-
Doçent	258	112	370	258	-
Dr. Öğretim Üyesi	406	70	476	406	-
Öğretim Görevlisi	380	85	465	380	-
Araştırma Görevlisi	998	237	1232	998	-
TOPLAM	2544	564	3108	2544	-

Üniversitenin diğer kurum ve kuruluşlarla ilişkisi:

Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, T.C. Milli Eğitim Bakanlığına

sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulmaktadır.

1.3. Mali Yapı

“Özel Bütçeli İdare” olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 5436 sayılı Kanun’un 12’nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 704.532.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine, yıl içinde 194.767.434,71 TL ödenek eklenmiş ve toplam tahsis edilen ödenek 899.299.434,71 TL’ye ulaşmış olup, ödeneğin %98,44’ü yani 885.327.674,40 TL’si kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2021 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleştirmeleri aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 4: 2021 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
01-Personel Giderleri	491.199.000,00	535.279.293,62	532.272.593,59	99,43	60,12
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	82.713.000,00	89.438.843,38	89.404.064,01	99,96	10,10
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	43.122.000,00	76.427.328,71	68.821.603,49	90,04	7,77
05-Cari Transferler	34.087.000,00	130.504.975,00	129.960.079,98	99,58	14,68
06-Sermaye Giderleri	53.411.000,00	67.648.994,00	64.869.333,33	95,89	7,33
TOPLAM	704.532.000,00	899.299.434,71	885.327.674,40	98,44	100

2021 yılında bütçe giderleri %98,44 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2021 giderlerinde başlangıç bütçesinde öngörülen tutar %25,66 oranında aşılmıştır. Personel harcamalarına ilişkin gider kalemleri beklenenin üstünde %8,36 gerçekleşirken, diğer giderler de beklenenin üzerinde gerçekleşmiştir.

Bunun dışında, Üniversitede Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu destekleri/Erasmus Değişim Programı/ /AB hibe işlemleri, Kalkınma Ajansı Projeleri, Tarımsal

Ar-Ge Projeleri, Gençlik ve Spor Bakanlığı Projeleri olmak üzere 2021 yılı için toplam 17.363.084,69 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2021 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır:

Tablo 5: 2021 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Ekonomik Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	26.793.000,00	38.563.338,08	143,93	4,44
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	646.014.000,00	782.170.509,00	121,08	90,14
05-Diğer Gelirler	31.725.000,00	46.989.294,61	148,11	5,42
TOPLAM	704.532.000,00	867.723.141,69	123,16	100

2021 yılında bütçe gelirleri %123,16 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2021 gelirlerinde başlangıç bütçesinde öngörülen tutar %23,16 oranında aşılmıştır. Teşebbüs ve mülkiyet gelirlerine ilişkin getiri kalemleri beklenenin üstünde %143,93 gerçekleşirken, diğer gelirler de beklenenin üzerinde gerçekleşmiştir.

Üniversitenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) (A)	2020 Yılı (TL) (B)	2021 Yılı (TL) (C)	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	387.213.319,68	435.934.940,02	532.272.593,59	12,58	22,10
SGK Devlet Prim Giderleri	64.650.137,17	73.618.988,94	89.404.064,01	13,87	21,44
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	52.163.822,42	47.942.322,41	68.821.603,49	-8,09	43,55
Faiz Giderleri	-	-	-	-	-
Cari Transferler	20.151.976,45	22.572.793,15	129.960.079,98	12,01	475,74

Sermaye Giderleri	51.564.181,66	32.576.367,60	64.869.333,33	-36,82	99,13
Sermaye Transferleri	-	-	-	-	-
Toplam	575.743.437,38	612.645.412,12	885.327.674,40	6,41	44,51

Bütçe giderleri incelendiğinde, 2019 yılında toplam bütçe giderinin 575.743.437,38 TL olduğu, bu tutarın %6,40 artışla 2020 yılında 612.645.412,12 TL'ye ulaştığı, 2021 yılında ise 2020 yılına göre %44,50 artışla 885.327.674,40 TL olarak gerçekleştiği görülmektedir.

Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019 - 2021) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) (A)	2020 Yılı (TL) (B)	2021 Yılı (TL) (C)	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	-	-	-	-	-
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	37.179.461,60	33.860.665,61	39.378.401,67	-8,92	16,30
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	517.137.470,00	532.531.107,00	782.197.117,08	2,97	46,88
Diğer Gelirler	27.348.244,93	39.433.681,62	47.174.356,78	44,19	19,63
Sermaye Gelirleri	-	-	-	-	-
Toplam	581.665.176,53	605.825.454,23	868.749.875,53	4,15	43,40
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	458.484,11	1.143.595,18	1.026.733,84	149,42	-10,22
Net Toplam	581.206.692,42	604.681.859,05	867.723.141,69	4,03	43,50

Bütçe gelirleri incelendiğinde, 2019 yılında bütçe gelirlerinin 581.206.692,42 TL olduğu, bu tutarın %4,03 artışla 2020 yılında 604.681.859,05 TL'ye ulaştığı, 2021 yılında ise 2020 yılına göre %43,50 artışla 867.723.141,69 TL olarak gerçekleştiği görülmektedir.

Üniversitenin dönem faaliyet gelirin 952.612.857,84 TL olduğu, bu tutardan toplam 1.026.733,84 TL indirim, iade, iskonto yapılarak net gelirin 951.586.124,00 TL olarak gerçekleştiği görülmüştür. Faaliyet gideri 957.278.057,41 TL olan Üniversitenin, 2021 yılını 5.691.933,41 TL olumsuz faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır.

Tablo 8: 2021 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, İskonto Toplamı	Net gelir	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu
957.278.057,41	952.612.857,84	1.026.733,84	951.586.124,00	5.691.933,41

Ondokuz Mayıs Üniversitesi merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Yasa'da tanımlanan bütçe türleri dışında kalan döner sermaye işletmesi bütçesi de kaynakları arasında yer almaktadır.

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2021 yılını 98.906.285,44 TL dönem net kârı ile kapatmıştır.

Üniversite'nin ortağı olduğu Teknokent bulunmaktadır. Samsun Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici Anonim Şirketi 04.09.2009 tarih ve 27339 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 15337 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuştur. Üniversite, sermayesi 4.500.000,00 TL olan Teknokent A.Ş.'ne 2.250.000,00 TL sermaye ile %50,00 oranında ortaktır.

Üniversite bünyesinde özel bütçeden ayrı olarak iktisadi işletme/sosyal tesis işletmesi bulunmakta olup 2021 yılı faaliyet gelirleri toplamı 4.386.626,24 TL, faaliyet giderleri toplamı 2.257.759,72 TL'dir. Dönem olumlu faaliyet sonucu 2.128.866,52 TL olarak gerçekleşmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanun'un 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi, Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup, bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi (BMKYS) Web

---

Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Genel Sekreterliğe bağlı olarak faaliyet gösteren Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim

hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak

---

işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

---

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

2021 yılsonu itibarıyla; 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki değerlendirmeler yapılmıştır:

5018 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinde tanımlandığı üzere mali kontrol, kamu kaynaklarının belirlenmiş amaçlar doğrultusunda, ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uygun, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için oluşturulan kontrol sistemi ile kurumsal yapı, yöntem ve süreçleri ifade etmektedir.

2021 yılı denetimi kapsamında, mezkur mevzuat çerçevesinde, kurum iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Kurum stratejik planı ve bu planın yıllık uygulama dilimi olan performans programı ile faaliyet sonuçlarını ve değerlendirmelerini içeren idare faaliyet raporları mevcuttur.

Üniversitenin 2019-2023 yıllarını kapsayan Stratejik Plan ve 2021 yılı Faaliyet Raporunda, İdarenin misyonu ve vizyonu belirtilmiştir. Bu nedenle personelin tamamının idarenin misyon ve vizyonundan haberdar olduğu kanaatine varılmıştır. Misyonun gerçekleştirilmesini sağlamak üzere idare birimleri ve alt birimlerce yürütülecek görevler yazılı olarak tanımlanmıştır.

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenildiği, kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumlulukların açık bir şekilde belirlendiği, yetkiler ve yetki devrinin sınırlarının açıkça belirlendiği ve yazılı olarak bildirildiği anlaşılmıştır.

2019-2023 yıllarını kapsayan stratejik plan idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak hazırlanmıştır.

İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlanmıştır. Ayrıca İdare, bütçesini stratejik plan ve performans programına uygun olarak hazırlamıştır.

Kurumsal risk yönetim çalışmaları için planlama yapıldığı ve çalışmaların devam ettiği ancak tamamlanmadığı tarafımıza bildirilmiştir.

Üniversitede Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar hazırlanmış olup, bu esas ve usullere göre gerekli iş ve işlemler yürütülmektedir.

Birimlere ait görev tanımları ve iş akış şemaları oluşturmak için çalışmalar başlamış ancak tamamlanmamıştır.

Ondokuz Mayıs Üniversitesince gerek doğası gereği ve gerekse idarenin itibarı, yolsuzluk riski, gizli bilgilerin açığa çıkması ve benzeri yönlerden diğer görevlerle kıyaslandığında çok daha büyük önem taşımakta olan hassas görevlere ilişkin olarak prosedürler ve hassas görevler belirlenmemiştir.

Üniversitede çalışan personelin yeterlik ve performans değerlendirmesine yönelik herhangi bir politika belirlenmediğinden, personelin yeterliliği ve performansı bağlı olduğu yönetici tarafından ölçülememekte ve değerlendirme yapılamamaktadır.

Üniversitede yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunmaktadır.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, İdare Faaliyet Raporlarında gösterilmekte ve duyurulmaktadır. Üniversite tarafından 2021 yılı İdare Faaliyet Raporu hazırlanmış ve mevzuatta öngörülen süre içerisinde yayınlanmıştır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, üst yöneticinin onayı ile görevlendirildiği, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlandığı, eylem planında döner sermaye ile ilgili eylemlerin belirlendiği, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçlarının izlendiği, planın revize edilmesi çalışmalarının takibinin yapıldığı ve raporlandığı beyan edilmiştir. Ayrıca iç kontrol sisteminin yılda en az bir kez değerlendirildiği ve değerlendirme formları ve raporların düzenlendiği ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporunu değerlendirdiği ve rapora ilişkin güncellemeleri tamamlayıp uygun görüşüyle üst yöneticinin onayına sunduğu tarafımıza bildirilmiştir.

Üniversite bünyesinde 5 tane iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolardan 4 tanesi doludur. İlgili iç denetim birimi tarafından iç kontrol sisteminin incelenmesi ve değerlendirilmesine yönelik çalışmalar yapıldığı ancak bu çalışmaların yeterli düzeyde olmadığı ve döner sermaye süreçlerine bütüncül olarak yaklaşmadığı ayrıca iç denetim faaliyetlerinin planlanması ve raporlanmasında eksiklikler olduğu anlaşılmıştır.

---

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Ondokuz Mayıs Üniversitesi 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Otomat Makinelerinin İşletilme Hakkının Vakfa Verilmesi

Üniversitede yapılan inceleme ve denetimler neticesinde, otomat makinelerinin işletilme haklarının mevzuata aykırı olarak 2011 yılından beri Ondokuz Mayıs Üniversitesi Vakfı Kantinler Kafeteryalar ve Marketler İktisadi İşletmesi'ne verilmiş olduğu, bu otomatların yerleştirilmesi, işletilmesi, bakım ve tamiri gibi hususlarda sorumluluğu olmadığı tespit edilen vakıf işletmesinin yalnızca alt kiralama yapmak suretiyle gelir elde ettiği tespit edilmiştir.

20.12.2011 tarihinde Ondokuz Mayıs Üniversitesi bünyesinde yer alan üniversitenin Kurupelit kampüsü, Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesinde , Diş Hekimliği Fakültesinde, Çocuk Hastanesinde, Fen – Edebiyat Fakültesinde ve Eğitim Fakültesinde akademik personel , idari personel , üniversite öğrencileri, hasta ve hasta yakınlarının faydalanması için bir adedi 1 m2'lik alanda hizmet vermek üzere 28 adet yiyecek içecek otomatının 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51/g maddesi hükmü uyarınca üç yıllığına

---

kiraya verilmesi işinin, Vakfın İktisadi İşletmesi uhdesinde üç yıl için toplam 60.000.000 TL bedelle kalması yönünde karar alınmıştır.

Öncelikle otomat makinelerinin alt kiracılık suretiyle başka firmalarca işletilecek olması, makinelerin çeşitli gıda ve içecek şirketleri tarafından temini, yerleştirilmesi ve kontrolünün sağlanması nedeniyle bu nitelikte bir işin 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri uyarınca bir vakfa, pazarlık usulü ile ihale edilerek verilmesinde ve yalnızca bu alt kiralama nedeniyle vakfa gelir temin edilmesinde mevzuata uyarlık olmadığı aşikârdır.

Bu işletme hakkının üniversitenin taşınmazları yahut üniversiteye tahsisli taşınmazlar üzerinde tahsis edilmesi işi doğrudan ilgili idare tarafından yapılmalı ve bu otomat makinelerinin işletmesinden elde edilecek kamu kaynağı, üniversite bütçesine gelir olarak kaydedilmelidir.

Diğer taraftan, otomat makineleri kiralama hakkı için bahsi geçen sözleşmenin sona ermesinden itibaren yalnızca sözleşmenin tadili ve ek protokollerle uzatılması neticesinde 2016 yılına gelinmiş, 2016 yılında yalnızca brüt 50 metrekare üzerinden yıllık kira bedeli 33.600,00 TL olarak bir taşınmaz kira sözleşmesi yapılmış ve mevzuata aykırı olarak tanzim edilip imza altına alınan, kurucu hükümleri itibariyle alt kiracılığa cevaz vermeyen sözleşme, daha sonra 2886 Sayılı Kanun değil, Borçlar Kanunu'nun 347'inci maddesi uyarınca Tüketici Fiyat Endeksi 12 aylık ortalamaları üzerinden artırılması suretiyle Üniversite yönetim kurulu kararlarıyla birer yıl süreyle uzatılmıştır. Son olarak sözleşme 08.03.2022 tarihine kadar uzatılmış durumdadır.

Netice itibariyle, 2021 yılı da dâhil olmak üzere bu otomatların işletme hakkı vakıf uhdesinde kalmış, 22'si hastane bünyesinde olmak üzere hali hazırda farklı firmalarca konulan yiyecek ve içecek içeren 70 adet otomat makinesinin aktif olarak kullanılmakta olduğu tespit edilmiştir.

Her ne kadar idare tarafından sözleşme bitiminde otomatların açık ihale usulü ile kiralanacağı ifade edilse de, mevcut sözleşmenin devam etmekte olduğu görülmektedir.

Üniversitenin gelir kaynakları içerisinde yer alan otomatların işletme haklarının kamu idaresinin tabi olduğu kiralama mevzuatına aykırı olarak alt kiralama usulüyle vakfa gelir tesis edilmesi amacıyla 2011 yılından itibaren yalnızca sözleşmelerin tadiliyle devredilmesinde hem mevzuata aykırılık hem de kamu kaynağının elde edilmesi açısından üniversitenin aleyhine yaratılan bu eşitsiz durum ve kamu kaynağından mahrumiyet nedeniyle gelir kaybına yol açtığı değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ
2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	20
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	23
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	23
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	23
5. DENETİM GÖRÜŞÜ	24
6. DENETİM BULGULARI	24

KISALTMALAR

TL	: Türk Lirası
TV	: Televizyon

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Alınan Sipariş Avanslarının Mahsubunun Yapılmaması
2. Kuruma Ait Alacakların Sağlıklı Bir Şekilde Kayıt, Takip ve Muhasebeleştirilmesinin Yapılmaması
3. Üretim Yapan Birimlerde İlgili Hesapların Kullanılmaması
4. Uzaktan Eğitim Merkezi Sertifika Eğitimlerinin Protokol İle Özel Firmalara Yaptırılması

---

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 58'inci maddesine göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uygulanacak Esaslara İlişkin Yönetmeliğin 2'inci maddesine istinaden Ondokuz Mayıs Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği 28 Mayıs 2021 Tarih 31494 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Döner Sermaye İşletmesinin sermaye limiti 3.789,50 TL'dir.

İşletmenin Yönetim Kurulu, Üniversite Yönetim Kuruludur. Yönetim Kurulu, işletmeyi idare etmek üzere Yürütme Kurulu oluşturabilir ve yetkilerini uygun gördüğü ölçüde; sınırları belirli olmak ve yazılı olmak kaydıyla Yürütme Kuruluna devredebilir. Yürütme Kurulu, Üniversite Yönetim Kurulu tarafından seçilecek bir rektör yardımcısı, üç öğretim elemanı (dekan ve yüksekokul müdürü de olabilir) ve döner sermaye işletme müdürü olmak üzere beş kişiden oluşur. Yürütme Kurulu, Başkanın çağrısı ile en az üç üyenin katılımı ile toplanır ve kararlar üye tamsayısının salt çoğunluğuyla alınır.

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi bünyesinde faaliyet gösteren Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği 13.11.2011 tarih ve 28111 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği'ne göre işletmenin faaliyet alanı şunlardır:

a) Yükseköğretim kurumları dışındaki kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından talep edilecek bilimsel görüş, proje, araştırma ve benzeri hizmetlerde bulunmak; bu kurum ve kuruluşların ihtiyaç duydukları alanlarda eğitim programları planlamak, uygulamak, ulusal ve uluslararası düzeyde seminer, konferans, sempozyum düzenlemek ve kurslar açmak.

b) Kimyasal, biyolojik ve benzeri tahliller ile araştırma, uygulama, iş değerlendirme ve organizasyonu hizmetlerini yapmak.

c) Danışmanlık, analiz, uygulama, ölçme, değerlendirme, deney, model deneyi, muayene, teknik kontrol, plan, bilgi işlem organizasyonu, teknik bakım, onarım, ekspertiz, ölçü

ayar ve benzeri hizmetleri yapmak, laboratuvar ve atölyelerde yapılan iş ve hizmetleri düzenlemek ve bunlarla ilgili raporları hazırlamak.

ç) Klinik, poliklinik, ameliyathane ve laboratuvarlarda yapılacak her çeşit muayene, tetkik, tahlil, tedavi, ameliyat, bakım ve üretimle ilgili iş ve benzeri hizmetleri yapmak.

d) Bilim, teknik, kültür, sanat, spor ve tarım alanlarında araştırma ve uygulamalar yapmak.

e) Belirli bilimsel sonuçların uygulanmasını sağlamak.

f) Bilgi işlem ve bilgisayar teknolojisini kullanarak her türlü iş ve hizmetleri yapmak, elektronik dizgi ve çoğaltma sistemleriyle kitap ve her türlü basılı evrak çoğaltmak, basmak, cilt ve baskı işleri yapmak.

g) İletişim alanında kurumsal tanıtım filmi ve basılı materyal hazırlama, organizasyon planlama ve uygulama, piyasa ve pazar araştırması ve medya planlama hizmetleri yapmak.

ğ) Faaliyet alanı ile ilgili her türlü yataklı ve yataksız, sabit ve geçici turizm işletmeleri kurmak ve işletmek.

h) Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirerek, hizmet birimlerinin faaliyet alanı ile sınırlı olmak kaydıyla, bu fıkrada sayılanlar dışında kalan her türlü eğitim ve öğretim faaliyet alanlarında iş, hizmet ve mal üretiminde bulunmak ve Rektörün izni alınmak koşuluyla üretilen iş, hizmet ve malları pazarlamak ve satmak.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı bir birim olarak yapılanan Döner Sermaye İşletmesi, İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü olarak teşkilatlandırılmıştır. İşletme Müdürlüğü bünyesinde 1 kişi işletme müdürü, 3 kişi idari memur ve maaşları İşletme Müdürlüğü bütçesinden ödenen 10 kişi daimi işçi ve 22 kişi 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile geçen sürekli işçi olarak çalışmaktadır. İdari memurların ve İşletme Müdürünün kadroları, özel bütçede, diğerlerinin ise İşletmededir. İşletmenin Saymanlık Müdürlüğünde, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli 1 saymanlık müdürü ve 7 memur bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner

sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir. Dolayısıyla, 5018 sayılı Kanun'un bütçe ile ilgili hükümlerine tabi olmayan İşletme bütçesi, adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta olup; Kamu İdaresinin üst yöneticisi olan Rektör tarafından onaylanarak yürürlüğe girmektedir.

Başlangıç bütçesinde 554.058.973,30 TL gelir öngörülmüş olup, gider bütçesi de aynı tutarda hazırlanmıştır.

İşletmenin bütçe gideri 681.833.367,60 TL, bütçe geliri ise 728.943.954,71 TL olarak gerçekleşmiştir.

Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü'nün 2021 Yılı Gelir Tablosuna göre toplam geliri 767.487.793,84 TL, toplam gideri 668.581.508,40 TL olmuş, dönemi 98.906.285,44 TL net karla tamamlamıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi muhasebe ve raporlama işlemlerini, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütmektedir. İşletme, Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esaslarını, kıyasen uygulamakta olup; T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan diğer düzenlemelere de tabidir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,

- Bilanço,
- Gelir tablosu,
- Envanter defteri

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm

---

faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Alınan Sipariş Avanslarının Mahsubunun Yapılmaması

Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi hizmetleri dolayısıyla Döner Sermaye Saymanlığı tarafından alınan 7.876.599,10 TL sipariş avansının mahsubunun yapılmadığı görülmüştür.

01.05.2007 gün ve 26509 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 276 ve 277’inci maddesinde 340 Alınan Sipariş Avansları Hesabı, hesabın niteliği ve işleyişi aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

“Alınan sipariş avansları hesabı, işletmenin satış amacıyla gelecekte yapacağı mal ve hizmet teslimleri ile ilgili olarak peşin tahsil ettiği tutarların izlenmesi için kullanılır.

Alınan sipariş avansları hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

1) Alınan sipariş avansları bu hesaba alacak, tahsilatın şekline göre ilgili hesaplara borç kaydedilir.

b) Borç

1) Alınan sipariş avansına konu mal teslim edildiğinde veya öngörülen hizmet yapıldığında alınan avans tutarı bu hesaba, yapılan tahsilat tahsilatın şekline göre ilgili hesaplara borç, mal veya hizmetin satış bedeli “60 Brüt Satışlar” grubunun ilgili hesabına, bu bedel üzerinden hesaplanan katma değer vergisi 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabına alacak kaydedilir.

2) Alınan sipariş avanslarından yapılan iadeler bu hesaba borç, ilgili hesaplara alacak kaydedilir.”

Anılan düzenlemeden anlaşılacağı üzere hastane hizmeti verilmeden önce hastalardan tahsil edilen avansların hastane hizmeti sunulduktan sonra faturalandırılarak mahsubunun yapılması gerekir. İlgili tahsilat tahsilatın şekline göre ilgili hesaplara borç, mal veya hizmetin satış bedeli “60 Brüt Satışlar” grubunun ilgili hesabına, bu bedel üzerinden hesaplanan katma değer vergisi 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabına alacak kaydedilir. Alınan sipariş avanslarından yapılan iadeler bu hesaba borç, ilgili hesaplara alacak kaydedilir.”

İlgili Döner Sermaye Saymanlığı Cari Kartlarının ve 340 Alınan Sipariş Avansları Hesabı ayrıntılarının incelenmesinden 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 yıllarında alınmış sipariş avanslarının bulunduğu ve bu avansların mahsubunun yapılmadığı, gelir, alacak, borç ve satış hesapları ile Katma Değer Vergisi Hesaplarına kaydı gereken işlemlerin kaydının geciktiği anlaşılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi içermesi için alınan sipariş avanslarının, hastane hizmeti sunumundan hemen sonra düzenlenecek faturalara göre mahsubunun yapılarak kapatılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Kuruma Ait Alacakların Sağlıklı Bir Şekilde Kayıt, Takip ve Muhasebeleştirilmesinin Yapılmaması

Üniversite Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü ve bağlı birimlerin hesaplarında yapılan denetim ve incelemelerde döner sermaye alacaklarından henüz ödenmeyen ya da takipli hale gelen alacakların muhasebe sistemine yansıtılmamış olduğu ve konuyla ilgili kontrol sağlayan bir sistemin bulunmadığı tespit edilmiştir.

Yapılan incelemelerde hastane tarafından 2017, 2018, 2019, 2020 yıllarında verilen hizmetlerden dolayı alacaklar bulunduğu, bu alacakların muhasebeleştirilmediği ve bu alacakların ilgili kişi ve kurumlardan tahsili için sistemli bir işlem başlatılmadığı görülmektedir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 57'nci maddesinde muhasebe kayıtlarının yardımcı hesap defterlerine sistemli bir şekilde dağıtılması gerektiği belirtilmiş, açılış kaydına esas tutarların, ilgili hesaplar için açılacak büyük defter ve yardımcı hesap defterlerine aktarıldıktan sonra yılı işlemlerinin kaydına başlanacağı ifade edilmiştir.

Alacakların icra yoluyla takip edilmesi gereken durumlarda ilgisine göre 128 Şüpheli Ticari Alacaklar ve 138 Şüpheli Diğer Alacaklar Hesaplarının kullanılması gerekirken yerinde yapılan tespitlerde bu hesapların takibe düşmüş alacaklar için kullanılmadığı görülmüştür.

Döner sermaye ve bağlı birimlerin alacak kayıtları ve bağlı sistemler incelendiğinde gerek alacakların doğduğu tarihte gerekse takipli veya şüpheli hale gelmesiyle beraber kurumun ilgili hesaplarda muhasebe ilkelerine uygun biçimde yer almadığı görülmüştür.

Bu durum kurumun alacaklarının mevcut olup olmadığı, gerçek bir işleme dayanıp dayanmadığı noktasında yeterli bilgi sağlanmasına engel teşkil etmekte ve alacakların takip ve tahsilinde zafiyetlere neden olmaktadır.

Açıklanan nedenlerle Alacak Hesap Grubunun tam ve doğru işletilmesi, kurumun alacak rakamlarının güncellenmesi, gerekirse arşiv taraması yapılarak alacaklı olunan kişi ve kurumlarla mutabakat sağlanması, hukuk müşavirliği ile koordinasyon içerisinde ayrıntılı kayıt ve takip yapmaya elverişli alacak sistemi kurulması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Üretim Yapan Birimlerde İlgili Hesapların Kullanılmaması

Üniversitenin Fen Edebiyat Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi tarafından üretilen ve satışa sunulan kolonyaların, üretim ve satış süreçlerinin üretim yapan döner sermaye birimlerine özgü hesap kodlarının kullanılarak muhasebe sistemine yansıtılmamış olduğu tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 151 Yarı Mamuller Üretim Hesabının niteliğine ilişkin 129'uncu maddesinde bu hesabın, henüz tam mamul haline gelmemiş ancak ilk madde ve malzeme ile işçilik ve genel üretim giderlerinden belli oranlarda pay almış üretim aşamasındaki mamullerin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmelik'in 152 Mamuller Hesabının niteliğine ilişkin 131'inci maddesinde bu hesabın, üretim çalışmaları sonunda elde edilen ve satışa hazır hâle gelmiş bulunan mamullerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Bahsi geçen Yönetmelik'in 132'inci maddesinde ise; üretimi tamamlanan yarı mamullerin maliyet bedelleri ile 152 Mamuller Hesabına borç, 151 Yarı Mamuller-Üretim Hesabına alacak kaydedileceği, satılan mamullerin bir taraftan maliyet bedelleri ile 152 Mamuller Hesabına alacak, 620 Satılan Mamuller Maliyeti Hesabına borç; diğer taraftan yapılan tahsilatın (tahsilatın şekline göre) ilgili hesaplara borç, satış bedelinin 60 Brüt Satışlar grubunun ilgili hesabına, satış bedeli üzerinden hesaplanan katma değer vergisinin de 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabına alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere; üretim çalışmaları sonunda elde edilen ve satışa ya da sunuma hazır hâle gelmiş bulunan mamullerin nihai olarak 152 Mamuller Hesabında izlenmesi gerekmektedir. Ancak bu hesapların kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Satılmak ya da hediye edilmek üzere üretimi yapılan mamullerin Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri uyarınca ilgili hesaplara kaydedilmesinin mali tabloların eksiksiz ve doğru bilgi verebilmesini sağlayacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 4: Uzaktan Eğitim Merkezi Sertifika Eğitimlerinin Protokol İle Özel Firmalara Yaptırılması

Uzaktan Eğitim Merkezinin vermiş olduğu eğitimlerin değerlendirilmesi neticesinde, bu eğitimlerin Uzaktan Eğitim Merkezi ile bir firma arasında imzalanan protokollerle verilmesinde ve eğitim ücretlerinin tahsilatında mevzuata aykırılıklar olduğu tespit edilmiştir.

a) Yükseköğretim kurumlarında verilecek “Uzaktan Eğitim” programlarının mahiyeti, 20.02.2014 tarihli Yükseköğretim Kurumlarında Uzaktan Öğretime İlişkin Usul ve Esaslar çerçevesinde belirlenmiştir. Yönetmelik hükümlerine göre uzaktan eğitim merkezlerinde verilebilecek olan eğitimler, “...yükseköğretim kurumlarında, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı ön lisans, lisans ve yüksek lisans düzeyinde uzaktan öğretim programları açılması ile birinci ve ikinci öğretimde bazı dersler...” olarak tespit edilmiştir. Oysa firma protokolleri ile bir özel şirketin web sitesinde yayınlanmakta olan sertifika programları, “Robotik Kodlama” veya “Montessori” gibi programlardır.

Verilen eğitimler nitelik olarak Üniversitelerin Sürekli Eğitim Merkezleri bünyelerinde verilmesi gereken eğitimlerden olup “Uzaktan Eğitim” programları içerisinde yapılması uygun değildir.

b) Özel şirketin web sitesinde eğitim hizmetlerini “Ondokuz Mayıs Üniversitesi Onaylı Sertifika” olarak sunduğu, üniversitenin resmi logo ve amblemini reklamlarında kullandığı, Üniversitenin kadrolu hocalarının eğitim videolarında yer aldığı ve ücret ödemelerini döner sermaye hesapları dışında özel banka hesabıyla tahsil ettiği ve bir kısmının daha sonra Döner Sermaye İşletmesine aktarıldığı tespit edilmiştir.

Ancak bu durum Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 17’nci maddesinde yer alan, “*Kanunların öngördüğü şekilde yetkili kılınmamış hiçbir gerçek veya tüzel kişi işletme adına tahsilat ve ödeme yapamayacağı gibi muhasebe hizmeti de veremez,*” hükmü ile çelişmektedir.

Kurum tarafından Firmanın tahsil etmiş olduğu ücreti hangi bankalar aracılığı ile tahsil ettiği ve ne kadar süre sonra Döner Sermaye hesaplarına yatırdığı konusunda çeşitli açıklamalar getirilmiş olsa dahi bir özel şirketin döner sermaye adına tahsilat yapmasının emredici mevzuat hükümlerine de aykırı bir uygulamaya işaret ettiği değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

